

Naziv kolegija	ETIKA						
Kratica	FIL09/3	ISVU šifra			95476		
Vrsta	Predavanja (2 sata tjedno)						
Razina	Srednja						
Godina	II.	Semestar		zimski (III.)			
ECTS	3 ECTS boda						
Nastavnik	Prof. dr. sc. Stjepan Radić						
Cilj ili svrha kolegija	Dati osnovne uvide u područje kojim se bavi filozofska Etika.						
Preduvjeti za upis	Nema posebnih preduvjeta.						
Ishodi učenja	<p>Nakon uspješno završenog kolegija student će moći:</p> <ol style="list-style-type: none"> Objasniti temeljne pojmove filozofske etike i njihov spoznajno-ontološki status poput: dobro, zlo, vrijednost, sloboda, volja, savjest, vrlina, itd... - <i>znanje</i>. Protumačiti etičke teorije pravce koji su se javili u povijesti te u bitnome određuju današnju etičku diskusiju: eudajmonizam, deontologizam, utilitarizam - <i>primjena</i>. Raspravljati o moralno-etičkim pitanjima na temelju tekstova fil. klasika – Aristotel, I. Kant (i drugih modernih) - s kojima se suočava na predavanjima te zauzeti vlastiti kritički stav – <i>reagiranje</i>. Inicirati (u nastavku na točku br. 3) etičku diskusiju na predavanjima i u javnom prostoru – okrugli stol, mediji itd... – <i>usvajanje vrijednosti</i>. Staviti u odnos pojedine etičke pravce i teorije koji su se javili u povijesti sa nekim suvremenim trendovima u etičkoj misli: Aristotelov (racionalni) eudajmonizam – Neoaristotelizam – <i>organiziranje vrijednosti</i>. Testirati i primijeniti znanje o <i>kriteriju ćudorednog dobra</i> (nosivi dio kolegija) s obzirom na goruća etička pitanja primijenjene etike poput bioetike, medijske etike, etike u znanosti, ekoetike i dr. – <i>artikulacija/sinteza</i> Koristiti poznavanje filozofske etike (moralno-etičke problematike općenito) tijekom kasnijeg studija moralne teologije (poglavito s obzirom na temu savjesti) budući da se filozofska i teološka etika nužno nadopunjuju – <i>naturalizacija</i>. 						
Povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja	Nastavna aktivnost	ECTS	Ishod učenja	Aktivnost studenata	Metode procjenjivanja	Bodovi	
						min	max
	Predavanje materije	1	1-6	Prisutnost na nastavi	Evidencija pohađanja nastave	7	10
	Rasprava i komentiranje tekstova (fil. klasika i drugih) o temeljnim moralno-etičkim pitanjima	0,5	3-4	Zalaganje tj. aktivno sudjelovanje u raspravama s obzirom na tekstove	Vlastita nastavnikova evidencija studentova zalaganja (znak + i sl.	7	10
	Kontinuirana provjera znanja tijekom semestra: kolokviji	0,5	1-6	Priprema kratkog elaborata	Ocjena elaborata	6	10
	Završni ispit	1	1-7	Priprema za ispit	Pismeni i/ili usmeni ispit	35	70
	Ukupno:	3				55	100
Konzultacije	Kabinet br. 9, u dane održavanja predavanja uz prethodnu najavu mailom: stjepan.radic987@gmail.com						
Kompetencije koje se stječu	Student stječe uvide u osnovne pojmove i pravce filozofske etike. U tom smislu on biva osposobljen (vještine) prosuđivati o kriterijima ćudorednog dobra s obzirom na mnoga područja života i društva u kojem živi, što ima za posljedicu artikulaciju njegova vlastita etičkog stava.						
Sadržaj	<p>Na početku se postavlja pitanje o mjestu etike kao znanstvene discipline u okviru filozofije. Obrađuje se također podrijetlo i značenje riječi etika i moral. Nakon toga naglasak se stavlja na razmatranje problema etičkog relativizma te vezano uz to obrađuju se nekognitivističke etičke teorije i njihovi glavni predstavnici propitujući istovremeno o spoznajnom statusu etičkog pojmovlja (dobro, zlo, vrijednost...). Posebno mjesto u okviru predavanja odn. nosivi dio kolegija zauzima rasprava o <i>kriteriju ćudorednog dobra</i> te se s obzirom na to obrađuju hedonističke, eudajmonističke, altruističke te racionalističke (etičke) teorije i pravci. U okviru spomenutih etičkih pravaca, posebno se ističu tri paradigmatičke teorije u povijesti etike: to su Aristotelova kreposna, Kantova dužnosna te Millova utilitaristička etika. Prva je poznata kao aretaička, druga deontološka dok se za treću veže pojam konzekvencionalistička. Ne zaobilaze se također niti drugi klasici u području etičke misli: od Epikura i Augustina, preko Tome Akvinskog pa sve do suvremenih etičara poput O. Höffe-a i H. Jonas-a te čitave plejade modernih neoaristotelovaca poput A. MacIntyre-a, M. Nussbamm, Ph. Foot i dr. U završnim dijelovima kolegija obrađuje se subjektivni moralni red odn. savjest kao vrhovna instanca moralnog djelovanja.</p>						

Obvezna literatura	S. RADIĆ, <i>Skripta iz kolegija Etika</i> , 67. str. (Skripta je složena kao priručni materijal spremanja ispita za studente KBF-a u Đakovu i dostupna na http://www.djkbf.unios.hr/hr/nastava/e-materijali/category/24-katedra-filozofije ; ARISTOTEL, <i>Nikomahova etika</i> , (prev. T. LADAN), Zagreb, 1992., Knjiga II., str. 23.-40.; Knjiga VIII., str. 155.-178.; I. KANT, <i>Metafizika čudoređa - Kreposni nauk</i> , (prir.) P. BARISIĆ, Zagreb, 1999., str. 163.-275.; S. RADIĆ, Dva različita pristupa u rearistotelizaciji suvremene etike, u: <i>Filozofska istraživanja</i> 33(2013.)4, str. 643.-657.; I. KOPREK, Man's freedom and dignity. On the Occasion of the 200th Anniversary of Immanuel Kant's Death, u: <i>Disputatio philosophica</i> (2004.)1, str. 73.-76.
Preporučena literatura	I. KOPREK, <i>Priđi da možeš čuti. Etika u sjeni globalizacije i postmoderne</i> , Biblioteka Obnovljeni život, FTI, Zagreb, 2005., str. 272.; O. RAMÍREZ CALLE, Between Non-Cognitivism and Realism in Ethics: A Three-Fold Model, u: <i>Prolegomena</i> (2011.)1, str. 101.-112.; B. BERČIĆ, Utilitarizam, u: <i>Filozofska istraživanja</i> 28(2008.)2, str. 363.-377.; L. TOMAŠEVIĆ, Bioetički izazovi. Izazovi globalne bioetike i biotehnologije, u: <i>Bogoslovska smotra</i> 76(2006.)2, str. 395.-415.; J. BURIĆ, Masovni mediji kao subjekt manipulacije. Etičke vrijednosti nasuprot „trendovskoj tržišnoj kulturi“ manipuliranja nasiljem, nesrećama i zločinima, u: <i>Obnovljeni život</i> (2009.)4, str. 531.-543.; I. SUPEK, Znanost i etika, u: <i>Bogoslovska smotra</i> 66(1996.)4, str. 681.-690.; K. PRANJIĆ, Globalna etika na temelju tradicija židovstva, kršćanstva te islama, u: <i>Filozofska istraživanja</i> 26(2006.)4, str. 879.-890.
Oblici provođenja nastave	Izlaganje na način predavanja s mogućnošću rasprave i dijalogiziranja sa studentima. Komunikacija i razmjena materijala elektroničkom poštom te preko web stranice fakulteta.
Način provjere znanja i polaganja ispita	Usmeni i(li) pismeni ispit uz pismeni elaborat.
Jezik poduke i mogućnosti praćenja na drugim jezicima	Hrvatski jezik.
Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe svakog kolegija i/ili modula	Anonimna anketa na kraju semestra te unutar semestra mogućnost studentskog očitovanja usmenim ili pismenim putem o kvaliteti samog izlaganja materije.